

Utazás északraól délre – Budán

E heti pályázatunk nyertesé ismét Vácsi Bálint Ernő kocsivezető lett.

Mi van a vonalon című pályázatunkat ezzel a fordulóval befejeztük, mivel úgy látjuk, hogy dolgozóink részéről nem olyan nagy az érdeklődés, amint azt terveztük.

244

Ezúttal Óbuda üzemegeységünk elől induljunk a 18-as villamossal, megszemlélni a vonalán található nevezetességeket. Az első megállónál jobbra, a Körte utcában van az új SZTK rendelőintézet. A baloldalon levő Czabán Samu nevet viselő, 12 évfolyamos iskola falán pedig dombormű őrzi az iskola névadójának emlékét, aki néptanító volt, s ebben az iskolában is tanított. Czabán Samu jelentős részt vállalt a III. kerület művelődési és politikai életében a Tanácsköztársaság idején, majd annak bukása után Csehszlovákiában élt 1942-ben bekövetkezett haláláig.

A kis házakkal szegélyezett Vörösvári útról a Flórián téren át a Korvin Ottó utcában haladunk. A Nagyszombat utca előtt rómaiakori emléket látunk: a 2000 év előtti Aquincum katonavárosának amfiteátrumát. A Bécsi úthoz érve jobbra az Árpád Gimnázium és a Bláthy Ottó Ipari Technikum közös épülete áll, míg a Bécsi út és Szépvölgyi út sarkán a műemlékké nyilvánított újlaki templom.

Továbbmenve a Frankel Leó úton – amelynek névadója a munkásmozgalom harcosa, s egyben a Párizsi Kommun minisztere is volt,

baloldalt érintjük a Császárfürdőt és uszodáját, a Lukácsgyógyfürdőt, jobboldalt a Törökfürdőt. A Török utcához érve balra látjuk az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézetet, a volt Irgalmasok Kórházát.

A következő Mártírok útja – Moszkva tér látnivalóit már a 6-os vonaláról megismertük, tehát továbbrobogunk a Várfook utcai aluljárón a Krisztina körútra. Itt baloldalon a Vérmező nagy parkja terül el, ahol 1795 májusában az elnyomó Habsburg önkényuralom a függetlenség és haladás harcosait: Martynovitsot és társait lefejeztette: emléküket a Magyar Jakobinusok tere őrzi. Az Alkotás utca torkolatánál a Déli pályaudvar új, korszerű állomásépületét látjuk, mögötte a régi, 1863-ban épült állomással.

A Krisztina tér felé közeledve jobbra van az I. kerületi Tanács hivatala és a Színháztörténeti Múzeum, majd a krisztinavárosi templom. Balra, az Alagút utca folytatásában látjuk a Várhegy alatt húzódó Alagútát, oldalvást pedig a Horváth-kertet. Itt állott régen a fából épített Budai Színkör, amelyet tűzveszély miatt bontottak le. A Horváth-kert után az Attila útra kanyarodik villamosunk, s itt a 37. számú házban emléktáblát látunk. 1944-ben

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Vácsi Bálint Ernő

Cím: Utazás északraól délre – Budán

Forrás: Magyarokéle

1963. márc. 7.

(Hely)

(Idő)

(Köl. v. fiz.)

(Oldal)

OSZTÁLYOZÁS

91(439Bp)09

"1963"

ny

Idő

Személy

Helyszám

119. Újságcikk-gyűjtő – (15 – F. Ny. V. 14. – 1970)

innen hurcolták el a németek Bajcsy-Zsilinszky Endrét.

Balra most a Dózsa tér következik, ahol az 1514. évi parasztfelkelés vezérének, Dózsa Györgynek szobrát látjuk. Hatalmas park terül el jobbra, az egykori Tabán ódon kis házai helyén. Ezután a Szarvas térre érünk, amely nevét a bal oldalon levő kutyáktól hajszolt szarvast ábrázoló cégtáblás volt Szarvasfogadóról kapta. A Döbrentei tér előtt apró házak szomszédságában a tabáni templomot látjuk, ez is műemlék. Jobbra a régi Rácfürdőt, illetve Imre-fürdőt találjuk, ennek épülete meglehetősen korszerűtlen, ellenben kéménye a török hódoltság korában minaret volt. Az újjáépülő Erzsébet-híddal szemben a Gellert-hegy oldalán félkörben álló oszlopsor előtt Gellért püspök szobra áll, akit 1046-ban a keresztény hit, s az új állami rend ellen lázadó pogányok az akkori Kelenhegyről ezen a tájon letaszították. A közelben látjuk a Rudas-fürdő épületét is, előtte kis kupolás építmény van, ezt még Szokoli Musztafa pasa építtette az 1500-as évek közepétáján. Innen a Gellért-rakparton a dolomitsziklás-hegy tövében haladunk a Gellért térre, ahol a Műszaki Egyetemet, előtte szovjet hősi emlékművel; és a Gellért Szálló és gyógyfürdőt lát-

hatjuk. Folytatva utunkat a Bartók Béla úton, a Bertalan utcai megálló előtt a Zalka Máté laktanyát érintjük. Zalka Máté részt vett Lukács tábornok néven az 1936—37-es években a spanyolországi harcokban a zsarnokság és a haladó erők közötti küzdelemben, az utóbbiak sorában, s ott is esett el. Ugyancsak a Bertalan utca közelében láthatjuk Gárdonyi Géza, az egykori tanító, majd híres írónk szobrát.

A nagy forgalmú Móricz Zsigmond körtéren Árpádházi Imre szobra áll. Elhaladunk az úgynevezett „Feneketlen tó” mellett, amelyet szép park vesz körül és van itt szabadtéri színpad, valamint vendéglő is. Ezután érintjük a nagy íróról elnevezett Kosztolányi Dezső tere, majd a Keleti pályaudvar—Kelenföld közötti vasútvonalon szép hídja alatt haladunk át. Régen itt egy keskeny, veszélyesen kanyargó aluljáró volt... Az aluljáró előtt iparvágány ágazik el a Hamzsabégi úti autóbuszgarázshoz, utána pedig a Tétényi úton új kórház épült, a régi Erzsébet sósfürdő helyén, ahová valamikor az első budai omnibusz járt.

A Fővárosi Tejüzem telepét tekinthetjük meg jobboldalt, és még a Bartók Béla úton pillanthatjuk meg Füzessy főműhelyünket.

Végül befordulunk a Somogyi útra, s így érünk az Etele térre, a kelenföldi MÁV-pályaudvarnál levő végállomásra:

Váczi Bálint Ernő
kocsivezető, Újpest